

Sygn. akt V GC 878/15 upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lutego 2016 roku

Sąd Rejonowy w Elblągu V Wydział Gospodarczy w składzie następującym:

Przewodniczący- SSR Marlena Brzozowska

Protokolant- stażysta J. T.

po rozpoznaniu w dniu 24 lutego 2016 roku w Elblągu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.

przeciwko J. Z.

o zapłatę

I. umarza postępowanie o zapłatę kwoty 1,38 zł (słownie: jeden złotych 38/100);

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 60,00 zł (sześćdziesiąt złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. w pozwie wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym dnia 28.08.2015r. domagał się zasądzenia od pozwanego J. Z. kwoty 168,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu oraz domagał się zapłaty kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu powód podał, że sprzedał pozwanemu towar na podstawie faktury płatnej dnia 27.10.2014r. Pozwany zapłacił należność z opóźnieniem, z związku z czym powód naliczył odsetki w wysokości 1,38zł. Poza ww. kwotą powód domagał się rekompensaty z tytułu opóźnienia w zapłacie na podstawie art.10 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych w wysokości 167,02 zł.

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie postanowieniem z dnia 16.10.2015r. przekazał sprawę do Sądu Rejonowego w Elblągu.

Po uzupełnieniu pozwu w trybie art. 505³⁷ §1 k.p.c. pozwany złożył odpowiedź na pozew pozwany uznał żądanie w wysokości 0,85zł co do odsetek za 4 dni opóźnienia w zapłacie należności, które winny być naliczone według stopy określanych na podstawie art.56§1 ustawy z dnia 29.08.1997r. ordynacja podatkowa zgodnie z art.7 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, a nie według stopy odsetek ustawowych za opóźnienie. W pozostałym zakresie pozwany domagał się oddalenia powództwa podnosząc, że celem wprowadzenia art.10 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych było zwalczanie opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych oraz zapewnienie rekompensaty za koszty odzyskiwania należności. Celem nie jest zwalczanie opóźnień, lecz rekompensata kosztów odzyskiwania należności przeterminowanych. W niniejszej sprawie wierzyciel żadnych kosztów nie poniósł, zatem trudno mówić o spełnieniu celu społeczno-gospodarczego, w sytuacji gdy pozwany zapłacił należność dobrowolnie z niewielkim kilkudniowym opóźnieniem. W tej sytuacji dochodzenie rekompensaty jest nadużyciem prawa i nie zasługuje na ochronę wobec braku cech rekompensaty ora rażącej dysproporcji z wartością

odsetek naliczanych z tytułu opóźnienia. Do odpowiedzi na pozew pozwany załączył dowód przelewu kwoty 0,87zł tytułem odsetek.

Powód pismem z dnia 30.12.2015r. cofnął pozew co do kwoty 0,85zł i co do kwoty 0,53zł zrzekając się roszczenia, podnosząc iż dokonanie zapłaty nie wpływa na zasadność kosztów windykacji i podając, że wierzyciel nie jest obowiązany do wykazania, że poniósł jakiegokolwiek koszty odzyskiwania należności.

Sąd ustalił i zważył, co następuje

Niespornym było, że pozwany zakupił od (...) Spółki Akcyjnej w Ł. towar, co udokumentowano fakturą nr (...) z dnia 12.09.2014r. na kwotę 968,01zł, w której ustalono płatność przelewem w terminie 45 dni. Pozwany nie uregulował należności w terminie. Zapłaty dokonał z czterodniowym opóźnieniem w dniu 31.10.2014r. Za opóźnienie zaliczone zostały odsetki od dnia 28.10.2014r. do dnia 1.11.2014r. według stopy odsetek ustawowych w wysokości 1,38zł. W dniu 5.05.2015r. sprzedawca zawiadomił pozwanego o zbyciu wierzytelności z tytułu odsetek za opóźnienie w wysokości 1,38 zł oraz z tytułu kosztów windykacji w wysokości 167,02zł. Pozwany dokonał zapłaty odsetek w wysokości 0,87zł w dniu 23.12.2015r. /niesporne, nadto faktura k.15, potwierdzenie uznania rachunku k.17, wyliczenie odsetek k.18, zawiadomienie k.13, potwierdzenie przelewu k.32/

Żądaniem pozwu objęta została kwota stanowiąca odsetki za opóźnieniem w płatności faktury oraz równowartość 40 euro naliczona na podstawie art. 10 ust. 1. ustawy z dnia 8.03.2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Ustawa z dnia 8.03.2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych stanowi implementację Dyrektywy (...) z dnia 16.02.2011r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych. Celem dyrektywy jak i ustawy krajowej jest zwalczanie opóźnień w płatnościach. W przypadku opóźnienia w zapłacie należności wynikających z umowy, zgodnie z ww. sprzedającemu przysługiwały odsetki w wysokości odsetek od zaległości podatkowych, określone na podstawie ustawy Ordynacja Podatkowa.

Dla uwzględnienia kwoty powództwa koniecznym było wykazanie przez powoda przesłanek z art. 10 ustawy, a w konsekwencji art. 7 ust. 1 ustawy. Stosownie do jego treści w transakcjach handlowych z wyłączeniem transakcji, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny, wierzycielowi bez wezwania, przysługują odsetki podatkowe, chyba, że strony uzgodniły wyższe odsetki, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki: 1. wierzyciel spełnił swoje świadczenie, 2. wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie. Definicję transakcji handlowej zawiera art. 4 ustawy, który wskazuje, iż użyte w ustawie określenie transakcja handlowa oznacza umowę, której przedmiotem jest odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usługi, jeżeli strony o których mowa w art. 2 zawierają ją w związku z działalnością gospodarczą.

Ustawodawca określił możliwość naliczania odsetek w sposób następujący:

- dla transakcji z terminem zapłaty krótszym niż 31 dni – uprawnienie wierzyciela do odsetek podatkowych od dnia wymagalności przy przesłance spełnienia przez wierzyciela swojego świadczenia i braku otrzymania zapłaty w terminie określonym w umowie, (art. 7 ust.1)

- dla transakcji z terminem dłuższym niż 30 dni – uprawnienie wierzyciela do żądania odsetek ustawowych po upływie 30 dni od dnia spełnienia świadczenia i doręczenia dłużnikowi faktury – do dnia wymagalności świadczenia pieniężnego (art. 5), następnie po upływie terminu wymagalności świadczenia – uprawnienie wierzyciela do żądania odsetek (art. 7 ust. 1),

- dla transakcji z terminem zapłaty dłuższym niż 60 dni - uprawnienie wierzyciela do żądania odsetek ustawowych po upływie 30 dni od dnia spełnienia świadczenia i doręczenia dłużnikowi faktury (art. 5) - do dnia 60, następnie od dnia 61 (jeżeli nie zachodzi wyjątek z art. 7 ust. 2) do dnia wymagalności uprawnienie do odsetek podatkowych (art. 7 ust.3) , następnie po upływie terminu wymagalności świadczenia dalej odsetki podatkowe (art.7 ust.1).

W fakturze sprzedaży nr (...)/14 z dnia 12.09.2014r termin zapłaty określony został na 45 dni, zatem wierzycielowi przysługiwały odsetki ustawowe po upływie 30 dni liczone od dnia spełnienia świadczenia o charakterze niepieniężnym i doręczenia faktury do dnia wymagalności świadczenia pieniężnego (art.5) oraz odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego (art.7 ust.1). Powód naliczył odsetki z opóźnienie od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego, a zatem winien naliczyć je według stopy odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych.

W przypadku opóźnienia w zapłacie należności wynikających z umowy, zgodnie z ustawą z dnia 8.03.2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych sprzedającemu przysługiwały odsetki w wysokości odsetek od zaległości podatkowych, określone na podstawie ustawy Ordynacja Podatkowa oraz mógł on domagać się od sprzedawcy bez konieczności wzywiania, zapłaty z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności równowartości kwoty 40 Euro. Celem wprowadzenia tego uregulowania było zapewnienie wierzycielowi rekompensaty za koszty odzyskiwania należności.

Przepis art. 10 ustawy nie przewiduje obowiązku spełnienia przez wierzyciela jakichkolwiek dodatkowych warunków, ani wykazania poniesienia uszczerbku, lecz przewidziana w nim rekompensata jest rekompensatą za koszty, które musi on ponieść w związku z odzyskiwaniem należności. Zapis dyrektywy unijnej oraz przepisy ww. ustawy wskazują że przyjęta regulacja ma na celu zapewnienie wierzycielowi zwrotu minimalnych kosztów odzyskiwania należności zapłaconych po terminie uznanym przez ustawodawcę jako nadmierny, a więc podlegający zwalczaniu. Celem wprowadzenia rekompensaty jest zapewnienie zwrotu kosztów odzyskania należności przeterminowanych. W niniejszej sprawie nie sposób w ogóle mówić o poniesieniu przez wierzyciela jakichkolwiek kosztów w związku z odzyskiwaniem należności. Należność wynikająca z faktury miała zostać zapłacona dnia 27.10.2014r., zapłata dokonana została z kilkudniowym zaledwie czterodniowym opóźnieniem w dniu 31.10.2014r. Pozwany dokonał zapłaty dobrowolnie, a wierzyciel nie poniósł żadnych kosztów. Biorąc pod uwagę dobrowolność zapłaty, niewielki czasokres opóźnienia, niewielką wysokość odsetek za opóźnienie, które nie wyniosły nawet 1zł, dochodzenie od pozwanego rekompensaty bez poniesienia kosztów odzyskania należności stanowi nadużycie prawa (art.5 k.c.). Działania wierzyciela, który podejmuje już po dokonaniu zapłaty przez dłużnika, które nie służą odzyskaniu należności wynikającej z transakcji, lecz służą wykreowaniu nowej wierzytelności, której wysokość wielokrotnie przekracza wysokość odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych nie może korzystać z ochrony. Żądanie rekompensaty stanowi oczywiste wypaczenie celu jaki przyświecał ustawodawcy unijnemu i krajowemu. Dochodzenie zryczałtowanej opłaty w okolicznościach niniejszej sprawy jest sprzeczne ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa (art. 5 kc.).

Z powyższych względów powództwo podlegało oddaleniu. W części w której powód cofnął pozew na mocy art. 355§1 k.p.c. postępowanie zostało umorzone. O kosztach orzeczono na podstawie przepisów art.108§1kpc w związku z art.98kpc uwzględniając stawkę przewidzianą w §6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jt. Dz.U. z 2013r., poz.490).